

MARIAN CRĂCIUN

MANUAL DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA FRANCMASONERIEI

scurt excurs conspirativ

pag. 207: Ioan Pangal. Portret din 1922, publicat de I.T. Ulic la Fila 63, în „1732-1932. Evoluțiunea istorică în Masoneria din România“ – Dosar 9FD – Fond Francmasoneria Română, Arhivele Naționale ale României).

pag 208, jos: Vizita Ill. Fr. Bernard Wellhov Membru in Supremul Consiliu. 33. – Franța, Membru de Onoare in Marea Lojă. – Franța. 23 iulie 1924. Fotografie publicată de I.T. Ulic, în „Suvenire masonice. Vol. 18“ – Dosar 16FD – Fond Francmasoneria Română, Arhivele Naționale ale României).

pag. 209, sus: Jean Pangal, alături de frați din Supremul consiliu, in 1935, la Sărbătoarea Ritului Scoțian. Fotografie publicată de I.T. Ulic, în „Suvenire masonice. Vol. 35) – Dosar 11FD – Fond Francmasoneria Română, Arhivele Naționale ale României).

pag. 209, jos: Comunicatul MLNR de intrare in adormire, publicat in Ziarul «Ordinea» de Sambătă, 27 Februarie 1937. Tăietură de ziar publicată de I.T. Ulic, în „Suvenire masonice. Vol. 35) – Dosar 11FD – Fond Francmasoneria Română, Arhivele Naționale ale României).

Cuprins

Cuvânt înainte de prof. univ. dr. Gheorghe Bichicean.....	5
Introducere.....	9
Arhiva CNSAS – dosarele Francmasoneriei.....	21
Dosare ale Francmasoneriei – Arhivele Naționale.....	25
Anatemizarea Francmasoneriei. Timpuri vechi.....	30
Abordarea Lingvistică a documentelor	62
Reinterpretarea masoneriei.....	77
Biografii ale figurilor-cheie: personaje istorice, spioni, trădători de neam și țară.....	81
Aldea Aurel.....	81
Anderson Pierson Anthony	85
Anastasiade Nicolae	86
Dr. Antoniu Andrei.....	87
Argetoianu Constantin	88
Arțăreanu, Mihail.....	95
Atanasiu Cristea.....	97
Atanasiu Alexandru	99
Auschnitt Max.....	100

Bellu Constantin	106
Blank	110
Bohceli Nubar	120
Brătășanu Paul-Mircea.....	131
Cantemir Dimitrie.....	137
Cerkez Alfred.....	143
Chintescu Gheorghe	145
Chiriacescu Mihai	147
Ciupercescu Mircea.....	149
Constantinescu-Claps Constantin	152
Cowles John	155
Davilla Carol	159
Dombrowski Victor.....	161
Fundațeanu (comandorul Fundățeanu)	163
Grigoriu, George.....	168
Malaxa, Nicolae	172
Masterson, Ted.....	177
Mavrocordat, Constantin	180
Moruzov (Morozoff) Mihail	183
Moruzi Alexandru.....	187
Niculescu-Ritz D. P.....	189
Noradunghian Mihail	189
Pangal Jean	198
Păiș Nicolae	210
Popescu Nicolae.....	212
Stănciulescu Vasile	213
Sturza Dimitrie	215

Tomescu Alexandru	217
Vaida-Voevod.....	219
Voinescu Romulus.....	223
Zwiedenek Eugen	228
Anexa 1 – Lupta organelor Securității statului împotriva Francmasoneriei	231
„PLANUL LECȚIEI“	232
I. Istoricul francmasoneriei.....	233
II. Francmasoneria în România – până la 23 Aug. 1944... ..	240
III. Activitatea francmasonică – contrarevoluționară desfășurată după 23 august 1944.....	246
IV. Sarcinile organelor securității statului în lupta pentru depistarea și lichidarea activității dușmănoase desfășurate pe teritoriul țării noastre de către elementele masonice aflate în slujba serviciului de spionaj american.....	271
Anexa 2: Coperta Dosarului 8795.....	320
Anexa 3: Fila 36 – Dosarului 8795	321
Anexa 4: Fila 6 – Dosarului 2565 (D014440)	322
Anexa 5: Fila 88 – Dosarului 2550, vol. I (D016501)	323
Anexa 6: Fila 1– Dosarului 2569 (D016530)	324
Bibliografie	325
Cuprins	337

de fapt, tot lotul Francmasonilor din Dosarul Bellu. În schimb, articole despre aceiași urmași ai lui Brătășanu, care devalizează averea Statului Român, ca urmare a unor despăgubiri nemeritate, sunt preluate și colportate cu succes pe tot felul de site-uri anonime. „Discreția” cu care sunt tratate anumite evenimente sau personalități masonice, în raport cu foamea generală de senzațional, pe care Francmasoneria, ca reprezentantă a „Conspirației mondiale” și a „Răului absolut”, o pune la dispoziția publicului, face ca această discrepanță să fie păstrată la cote înalte și alarmante. Nu pot să uit un reportaj difuzat de curând de o televiziune de știri de mare impact, care, vorbind de „oculta mondială care controlează finanțele”, în defavoarea deponenților cinstiți, rula pe fundalul comentariilor tendențioase imagini și simboluri francmasonice. Grupul Bilderberg, problema Israelului, Chestiunea Rosslyn, legătura Vaticanului cu băncile și cu francmasoneria italiană, ghidajul planetei de către „noua ordine mondială”, crearea Europei Unite, după experimentul francmasonic care a fost Statele Unite ale Americii, implicarea masonilor în Revoluția Rusă și experimentul Comunismului ca rezultat al masoneriei sunt subiecte la care aproape orice persoană se pricepe.

Concluziile și pozițiile pe care le-am prezentat în volum sunt cele pentru care am găsit suficiente documente care să le susțină. Am prezentat, adăugând comentariile de rigoare, surse documentare credibile, provenind din arhive și biblioteci de renume (chiar dacă unele accesibile on-line). Documentele din mediul on-line au ținut seamă de credibilitatea și pregătirea profesională a autorilor, încercând să evit pe cât posibil articolele de cancan sau cele care conțineau informații greu de verificat. Am publicat multe resurse inedite, chiar dacă unele (cum este cazul lui Cantemir și al lui Sturza) nu au a face cu masoneria românească modernă; fiind însă un „excurs”, mi-am permis unele digresiuni care mi-au dat temă de gândire, în ultimii ani.

Acestea fiind zise, bucurați-vă (sau plictisiți-vă), după voie!

„Autorele”

Arhiva CNSAS – dosarele Francmasoneriei

La Arhiva CNSAS am ajuns întâmplător, căutând informații despre refugiații aromâni din Albania și din Macedonia, în Cadrilater (istoria aromânilor a devenit o preocupare după două vizite efectuate pe teren, în Albania, Grecia și Macedonia, cu regretatul Dr. Virgil Coman – fost director al Arhivelor Naționale din Constanța și cu Prof. Dr. Adina Berciu-Drăghicescu. Cu această ocazie, am descoperit on-line Inventarul Fondului Documentar București, care conținea un dosar intitulat: „Norme, măsuri de internare cetățeni germani din Basarabia și Bucovina de Nord; recrutări detașamente de muncă; ordine circulare privitoare la refugiați ardeleni, polonezi, din Cadrilater; ordine de activitate ale partidului «Totul pentru Țară»”, cotă SRI 9685 (2018). Citind, de curiozitate, acest document, am descoperit mențiuni referitoare la mai multe dosare ale Francmasoneriei. Informațiile mi-au deșteptat interesul; am făcut o solicitare pentru acces la acestea, care a fost aprobată destul de repede.

O parte a dosarelor conțineau file aflate în conexiune cu problematica Francmasoneriei, dar care nu se regăseau în zona de interes a cercetării mele. În urma studiului întreprins la fața locului, am identificat și selectat următoarele dosare legate de problematica denumită generic „Francmasoneria”:

• „Scheme de organizare a francmasoneriei din România, jurăminte de discipol, fotografii; tabele nominale cuprinzând membrii lojilor masonice; hartă a organizării francmasoneriei din România; documentare, note.“ – 1951, poziția din Inventar Fond Documentar București (IFDB): 1029, cotă SRI 2550, 1 vol.

• „Francmasoneria – Scheme de organizare a francmasoneriei din România, jurăminte de discipol, fotografii; tabele nominale cuprinzând membrii lojilor masonice; hartă a organizării francmasoneriei din România; documentare, note.“ 1951, nr. curent IFDB: 1029, cotă SRI 2550, 1 vol.

• „Francmasoneria – Notă sumară asupra francmasoneriei universale cât și asupra francmasoneriei românești de Georges Pascal.“ – 1951, nr. curent IFDB: 1030, cotă SRI 2550, 2 vol.

• „Francmasoneria – Cereri de primire ca membri în cadrul lojilor masonice; fotografii; declarație de principii a Marelui Orient al României; fișe personale; regulament al lojii Minerva.“ – 1922-1957, nr. curent IFDB: 1031, cotă SRI 2550, 1 vol.

• „Francmasoneria – Rechizitoriu al procurorului și sentință a Tribunalului Ilfov de condamnare a unor legionari pentru calomnierea membrilor Guvernului Antonescu; rapoarte privind activitatea francmasoneriei din România întocmite de Comisia înființată pentru cercetarea activității masonice din România; memorii, rapoarte și note privind activitatea adeptilor cultelor: «musulman», «baptist», «creștinii după Evanghelie» etc.; copii după jurăminte, chestionare, instrucțiuni și fotografii ale însemnelor masonice.“ – 1937-1943, nr. curent IFDB: 1032, cotă SRI 2557, 1 vol.

• „Lista lojilor masonice din România și a membrilor acestora.“ – 1948, nr. curent IFDB: 1034, cotă SRI 2565, 1 vol.

• „Note informative privind activitatea M.L.N.R.; raport privind istoria M.L.N.R.; liste cu demnitarii și consilierii federali ai M.L.N.R.; note informative referitoare la pozițiile politice ale membrilor M.L.N.R.“ – 1946-1948, nr. curent IFDB: 1035, cotă SRI 2568, 1 vol.

• „Francmasoneria – Répertoire general al francmasonilor din România.“; „Registru general al francmasonilor din România.“ „Registru conținând numele membrilor lojilor masonice din România.“ – nedatate, nr. curent IFDB: 1036, 1037, 1038, cotă SRI 2569, 2570, 2571, 3 vol.

• „Declarație de principii a Marelui Orient al României; dări de seamă privind activitatea unor loji masonice; rapoarte, note și adrese privind tratativele de unificare a M.O.R. și M.L.N.R.; rapoarte, sentințe și note privind activitatea unor francmasoni.“ – 1926-1944, nr. curent IFDB: 1899, cotă SRI 4739, 1 vol.

• „Rapoarte, note, cereri, sentințe, jurăminte, convocări, fișe personale și adrese privind activitatea Marelui Orient al României și a membrilor acestuia.“ – 1927-1933, nr. curent IFDB: 1900, cotă SRI 4740.

• „Rapoarte, note, cereri, sentințe, jurăminte, convocări, fișe personale și adrese privind activitatea Marelui Orient al României și a membrilor acestuia; tabele nominale cuprinzând membrii unor loji din cadrul Marelui Orient al României; istoric al lojii «Discipolii lui Pythagora» din Galați; procese verbale încheiate în urma unor Conventuri Ordinare ale Marii Loji Naționale Române.“ – 1927-1932, nr. curent IFDB: 1901, cotă SRI 4741.

• „Rapoarte, note, cereri, sentințe, jurăminte, convocări, fișe personale și adrese privind activitatea Marelui Orient al României și a membrilor acestuia. Statutul Organizației Sioniste din România; rapoarte, adrese privind activitatea lojei «Discipolii lui Pythagora» și a membrilor acesteia; proces verbal al Conventului Ordinar al M.L.N.R. din 08.12.1934; referat privind înființarea «Marii Loji Simbolice din România».“ – 1933-1937, nr. curent IFDB: 1902, cotă SRI 4742.

• „Rapoarte, note, cereri, sentințe, jurăminte, convocări, fișe personale și adrese privind activitatea Marelui Orient al României și a membrilor acestuia; rapoarte, note, convocări și adrese privind activitatea Francmasoneriei Române Unite (F.M.R.U.); fotografii ale

membrilor unor loji masonice; cereri de acceptare ca membri.“ – 1933-1934, nr. curent IFDB: 1903, cotă SRI 4743.

- „Francmasoni. Documente“; cuprinde: „Istoric. Francmasoneria în România. Sarcinile Securității în luptă cu francmasoneria.“ – fără an, nr. curent în IFDB: 10240, cotă SRI 10680, cotă CNSAS: D 008795.

- „Program de măsuri pentru cunoașterea și contracararea acțiunilor ostile țării noastre preconizate de Francmasonerie.“ – 01.10.1984, nr. curent în IFDB: 10778, cotă SRI 10852.

În afara acestor dosare, care conțin informații exclusiv despre fenomenul masonic din România, am identificat numeroase referințe și în alte documente: „Elveția: extrase din presă privind neutralitatea Elveției, politica sa internă, Societatea Națiunilor, francmasonerie.“ (cota SRI 6110), „Activitatea Lojei Francmasonice și a organizațiilor sioniste evreiești; acțiunea «JOINTULUI» – Regulamentul lojei «CONCORDIA IX» din Moinești; măsuri ale poliției pentru prevenirea unor atacuri antisemite împotriva lojilor masonice; Loja «Humanitas»; tabel cu membri; «Buletin anti iudeomasonic» – organ al Institutului de cercetări iudeomasonice.“ (cota SRI 9715), „Activitatea Lojei Francmasonice și a organizațiilor sioniste evreiești; acțiunea «JOINTULUI» – Plan de căutare a informațiilor în problema evreiască; fișe personale și ale unor sinagogi; istoricul problemei francmasoneriei; tablou cu membri ai lojelor masonice; plan de informații privind problema francmasoneriei (01.04.1942-31.03.1943); dosarul organizației sioniste «Bethar» (cota SRI 9715); „Ordine ale Poliției pe diferite probleme – Anchetarea rebeliunii legionare pe raza Inspectoratului Regional de Poliție Galați; controlul trenurilor; supravegherea cercurilor spiritiste, a francmasonilor; situația supușilor englezi internați la Târgu-Jiu; tabele cu evrei supuși polonezi; problema fotografiilor judiciare și a prelevării amprentelor.“ (cota SRI 9816).

Dosare ale Francmasoneriei – Arhivele Naționale

Un fond documentar foarte important este cel aflat în posesia Arhivelor Naționale Istorice Centrale. Dosarele sunt mult mai numeroase și sunt accesibile publicului, în cea mai mare parte a lor, cu excepția documentelor care intră în fondurile speciale. Inventarul complet al documentelor a fost realizat de către cercetătorul Doina Cimpoeșu; inventarul este accesibil on-line, sub următoarele date de identificare: „Arhivele Naționale Istorice Centrale. Inv. Nr. 3254: Inventar Fond Francmasoneria Română. 1921-1945“ (2017)

Inventarul menționat conține un număr impresionant de dosare; unele dintre ele sunt din perioada 1921-1945; unele dintre acestea sunt nedatate. Le voi enumera, selectiv, pe acelea pe care le-am considerat ca fiind foarte importante, pentru reconstituirea unei istorii a Francmasoneriei interbelice:

- „Registru de prezență a membrilor Lojei Americane a masoneriei libere din România. Originale“ – 1921-1925;
- „Registru cu semnăturile participanților, membri și vizitatori, la ședințele Francmasoneriei Române Unite. Originale“ și „Procese-verbale (planșe de arhitectură) ale Marii Lojă Române nr. 1. Originale“ – 1922;
- „Corespondență între lojile masonice din România privind situația financiară, redeschiderea activității tuturor Atelierele, excluderi din rândurile Ordinului Masonic“; „Raportul Comisiei Relațiilor

Externe a Marii Loje a statului New York, din anii 1933-1934, la Conventul anual susținut în mai 1934, privind Federațiunea Marii Loji Naționale din România și Marelui Orient al României.“; „Dare de seamă pe exercițiul 1923-1924 a Francmasoneriei din România“; „Referat despre lucrările Congresului Ligii Internaționale Masonice, ținut la Viena, în perioada 24-28 august 1928“, datate între anii 1923-1928; la acestea, se adaugă originalele unor planșe de arhitectură și a unor ordonanțe de plată, precum și cereri de intrare în Francmasonerie.

- „Declarația de principii adoptată de Marele Orient al Franței“ (documentul este identificabil și în dosarele CNSAS menționate mai sus);

- „Registru cu procese-verbale (planșe de arhitectură) ale lojelor masonice. Original.“; Procese-verbale (planșe de arhitectură) ale ședințelor Lojei «Înfrățirea». Originale. – 1924-1928;

- „Tabele nominale cu membrii unor loje din Marele Orient al României“ – 1924-1933;

- „Act de constituire al Lojei nr.5 «Umanitatea». Rugăciune la depunerea jurământului Lojei cu ocazia instalării venerabililor și membrilor demnitari al Lojei. Originale.“ – 1924-1925;

- „Dare de seamă a Lojei «Fraternitatea» din Cernăuți pe anul 1926“;

- „Corespondență referitoare la activitatea Lojei «Steaua Dunării». Originale, copii. – 1925-1932 (documentele sunt redactate în română, spaniolă, germană);

- „Corespondență privind activitatea Marii Loje Francmasonice districtuale din România, act de fuziune a organizațiilor francmasonice din România în Marea Obediență Națională regulată a Marelui Orient al României; împuterniciri semnate de membrii diferitelor loji masonice. Originale, copii“ – 1925-1926;

- „Registru cu semnăturile participanților la ședințele lojelor «Redeșteptarea» nr. 3 și «Răsăritul» nr.6. Original.“ – 1925;

- „Registru cu semnăturile membrilor Lojei «Înfrățirea». Originale.“ – 1925-1931;

- „Invitații de participare la Primul Convent Federal Extraordinar al Francmasoneriei Române Unite. Decizia Federațiunii Marii Loji Naționale din România cu Marele Orient al României, susținută în ședința din februarie 1935, privind suspendarea pe timp de un an a fratelui general doctor Carol Davilla și de excludere pentru totdeauna a unor membri.“ – 1926-1927;

- „Procese-verbale ale ședințelor Lojei «Steaua Dunării» din București; corespondența Lojei «Steaua Dunării» cu Marele Orient al României. Originale.“ – 1927-1933;

- „Memoriu despre situația de drept și de fapt a Ordinului Militar și Ospitalier Saint-Lazar din Ierusalim; «When east and west domeet», a story for the children of America, by Marie Queen for Roumania“ – 1927-1944;

- „Studii, cuvântări, dispoziții privind înființarea unei loji masonice, teoria marxistă, Mozart (ca francmason); programe și invitații de participare la întrunirile masonilor; formulare tipizate ale Lojei Masonice «Munca»“ – 1925-1927;

- „Corespondență și istoricul Lojei «Discipolii lui Pytagora»; lista cu membrii acesteia.“ „Corespondență adresată Lojei Capitulare și Consistoriale «Discipolii lui Pytagora» de către mișcări francmasonice din Filipine, Egipt, Palestina, Danemarca, Austria, Grecia, Elveția, Franța.“ – 1928-1935;

- O serie de procese-verbale, documente de corespondență, reglemente, extrase de cont, programul și darea de seamă, precum și invitații la Conventului Marelui Orient al României (8-9 decembrie 1928);

- „Corespondență a „Federației Marii Loje Naționale din România” cu „Marele Orient al României” privind măsuri organizatorice“ – 1928-1929;

- „Proces-verbal al ședinței Comisiei speciale pentru studiul unirii francmasonilor din România. Referat asupra ființării «Marei Loje Simbolice din România»“ – 1928-1929;

• „Actul de unire a «Marii Loje Naționale Române» cu «Marele Orient al României». Proiect actului de fuziune, în urma căruia va funcționa «Marele Orient» și «Marea Lojă Națională din România» – unite.” – 1929-1933;

• „Apel masonic – cuvânt ținut de Mihail Kogălniceanu la 11 octombrie 1935”;

• „Programul general de activitate al Marii Loje Naționale din România. Codul Organic Federal”;

• „Act de federație între «Marele Orient al României» și «Marea Lojă Națională din România»”, „Regulament general al Francmasoneriei Române Unite” – 1930;

• „Registru-matricol cu membrii Lojei «General doctor Carol Davilla»” – 1930;

• „Planșe de arhitectură ale ședințelor Marilor Lojă (sic!) «Orpheu» și «Isis»” – 1931;

• „Act de unire a «Marii Loje Naționale Române» și «Marele Orient al României», în cadrul Conferinței riturilor. Original.” – 1933;

• „Registru cu numele membrilor Lojelor francmasonice: «V. Alecsandri», «Steaua Dunării», «Profesor Dimiu», «Pythagora», «General dr. C. Davilla», «C. A. Rosetti», «Minerva», «Înfrățirea», «Libertatea», «Umanitatea», «Redeșteptarea», «Fraternitatea», «Vasile Alecsandri», «Aprodul Purice». Original” – 1934;

• „Delegații care vor participa la Conventul Extraordinar al «Marelui Orient al României» din martie 1934;

• „Liste cu membrii Francmasoneriei Române Unite” – 1935;

Pe lângă documentele mai sus enumerate, trebuie menționată bogata corespondență înregistrată între organizațiile francmasonice din România și cele din străinătate. Astfel, sunt identificate dosare de corespondență între **Marele Orient al României** și: Marea Lojă din Brazilia, Marea Lojă Națională a Egiptului, Marea Lojă Națională din Cehoslovacia (cu o notă separată pentru Francmasoneria din Praga), Marea Lojă a Franței, Marele Orient din Brazilia, Marea Lojă Orientală din Cuba, Marea Lojă din Washington, Marea Lojă Națională a Poloniei, Marele Orient din Portugalia, Marea Lojă din

Kansas, Marea Lojă din Indiana, Marea Lojă din Missouri, Marea Lojă din Chile, Marea Lojă a Australiei, Marea Lojă a Mexicului, Marea Lojă din Dakota de Nord, Marea Lojă Masonică din Argentina, Marea Lojă din Filipine, Marele Orient al Spaniei, Marele Orient al Belgiei, Marea Lojă Spaniolă, Marele Ordin Cehoslovac, Marele Ordin din Viena, Marele Orient al Greciei, Marea Lojă Națională din Polonia, Marele Orient al Turciei, Marea Lojă a Luxemburgului, dar și cu loje nenominalizate din Egipt, Franța, Grecia și Turcia.

Un capitol aparte al corespondenței privește **Marele Orient din România**, care este prezent în dosarele privind colaborarea cu: Marea Lojă Națională din Cehoslovacia, Marea Lojă din Missouri, Marea Lojă Națională a Columbiei, Marea Lojă Națională a Poloniei, Marele Orient de Portugalia, Marea Lojă a Australiei, „Marea Lojă «Cuscatlan» din San Salvador, Marea Lojă din Louisiana, Francmasoneria din Honduras. **Francmasoneria Română Unită** are acorduri de colaborare și întreține corespondență cu loje masonice din Finlanda, Olanda, Germania, Mexic, Danemarca, Belgia, Austria, Elveția, Canada (Marea Lojă Canada-Ontario), Brazilia, Uruguay, Chile, Columbia, Argentina. **Marele Ordin de România** corespundează cu Marele Ordin al Pacificului, Gran Logia de Honduras, Marele Orient Spaniol, Marea Lojă din Dresda, Marea Lojă «Cuscatlan» din San Salvador, Marea Lojă din Nicaragua.

Mediul virtual consemnează prezența unor documente și „efecte” masonice și în posesia Bibliotecii Centrale Universitare (BCU), parte dintre ele fiind distruse, alături de „Noul Testament de la Bălgrad”, „Biblia lui Șerban Cantacuzino”, „Cartea de învățătură de la Iași”, mai multe documente și manuscrise ale lui Mihai Eminescu, în zilele Revoluției din Decembrie 1989. După cum consemnează chiar site-ul de prezentare al BCU, „devastatorul incendiu a dus la dispariția a peste 500.000 volume (12.000 volume de carte bibliofilă, 52 din biblioteca lui Eminescu), numeroase ex-librisuri, hărți vechi și aproape 3700 de manuscrise aparținând unor mari personalități ale culturii române între care Eminescu, Maiorescu, Caragiale, Coșbuc, Blaga, M. Eliade”.

Anatemizarea Francmasoneriei. Timpuri vechi

Deși cunoscut caracterul său secret, devenit ulterior „discret“, despre masoneria românească se discuta, înainte de 23 august 1944, în mod public. Mulți dintre membrii de vază ai Francmasoneriei își manifestau deschis apartenența la ordin, în luări de poziție oficiale sau în publicații accesibile tuturor. Publicațiile apărute înainte de cel de-al Doilea Război Mondial consemnează toate cele trei tipuri de atitudini cunoscute: cele pozitive, prezentând oameni și fapte care au contribuit decisiv la evoluția culturală a poporului român, cele neutre, constatând fapte istorice și prezentând publicului informații, mai mult sau mai puțin verificate, dar necomentate, și cele negative. Acestea din urmă având la bază „teoriile conspirației“, lipsa de transparență a ordinului masonic, dar și deservicii de imagine aduse de unii dintre membrii săi, care, din lipsă de onestitate sau din slabă pregătire, nu s-au ridicat public, la așteptările asumate, prin jurământ, sunt cele mai numeroase.

„Albina“¹ publică în 1872 o serie de episoade sub titlul de „Foisiórá Pentru cunoscinti'a zidarilor liberi (Francmaçon, Freimaurer.)“, care cuprind informații generale despre mișcarea masonică, dar și interpretări asupra bătăliei pe care o dă aceasta pentru a scoate omenirea de sub dominația bisericii. Câteva ani mai târziu, „Albina“² publică un

larg articol, intitulat „Caracteristic'a francmasoneriei“, care avertizează publicul cititor asupra pericolului pe care îl reprezintă francmasoneria pentru națiune, ca promotor al frăției internaționale: „colucra la introducerea și lățirea spiritului cosmopoliticu ce nu cunoște naționalitate și prin urmare noue Romaniloru asta societate ni este periculoasă“. Sub motivul deconspirării masoneriei de către un fost mason aparținând lojei „L'Amitié de Paris“, se face o trecere în revistă a masoneriei din Ungaria, cu mențiunea specială referitoare la Georgiu Ioanoviciu, „romanu renegetu“, Mare Maestru al Lojelor Ioanite din Pesta. Motivul respingerii Francmasoneriei se află și în contrastul dintre declarațiile conform cărora „lucrează pentru lățirea umanității și culturii“ dar închid școli slovace și interzic materiale publicate în limba română.

Un material interesant apare, în 1874, în „Transilvani'a. Foaia Asociațiunei Tansilvane pentru literatur'a română și cultura Poporului Român“¹, sub coordonarea lui G. Barițiu, sub titlul: „Liber'a muraria (Francmaçonerie)“. Articolul, se pare, este unul de informare și popularizare a Francmasoneriei, ca urmare a unor atacuri nefondate asupra organizației, publicate în ziarul « Românul»: „De câțiva ani încóce se vorbescu si se scriu multe în publiculu romanescu cá si pe airea, despre societatile asia numitiloru Murari liberi, cunoscuti mai bene sub numirea francésca de francmasoni, (corruptu în gur'a poporului în farmasonu), nemtiesce Freimaurer. Opiniunea publica la noi este cu totul în contra acestei institutiuni; s'a observatu inse, cá cei mai multi vorbindu despre ea, nu sciui nici pentru-ce o defaima, nici érași în casu de asia, pentru-ce o lauda si recomanda, Caus'a i se póte caută si afla în insasi organisatiunea societatiloru de muraria libera, care se mai inveluie în câte si mai câte forme misteriose, fôra nici-unu temeiu rationabile. Articlii publicati în vér'a trecuta în columnele Romanului în contra murariei libere, n'au fostu de ajunsu cá se reverse lumina deplina preste societatile murariei libere, si ni se pare cá de atunci opiniunile ómeniloru ajunsera în confusiune si mai mare.“

¹ „Albina“, Anul VII, Nr. 39, Duminică, 14/26 mai 1872

²² „Albina“, Anul XI, Nr. 36, Vineri, 16/28 aprilie 1876

„Transilvani'a. Foaia Asociațiunei Tansilvane pentru literatur'a română și cultura Poporului Român“, Nr. 23, 1 Decembre 1874, Anulu VII, Brasiouu.